

Almindelighed kunde vellede Laansøgerne og Laangiverne om, hvorvidt en 5 eller 6 pCts. Bevilling vilde kunne være at erholde, og det er netop Wissheden om, at Indenrigsministeriet saa at sige aldrig nu vil aflaae en saadan Ansøgning, der gjør, at Creditorerne kræve 5 eller 6 pCt. af Udlaan i faste Eiendomme, hvor det hidtil har været usædvanligt. — Med Hensyn til selve Forslaget, troer jeg, at saaledes som det foreligger, er det altfor skarpt ligeoverfor de bestaaende Forhold, til at det bør gaae igjennem. Det er ganske vist, at dersom Lovforslaget antages, vil der endnu staae de tidligere Udveie tilbage, for at undgaae den bundne Rentefod af 4 pCt., og navnlig har man i den nyere Tid meget almindeligt brugt Midler, hvorved man ogsaa omgaaer Loven af 1855, og uden videre tage 5 eller 6 pCt. og derover. Det er ved Brugen af Skadesløsbreve sat i Forbindelse med Verker (Stemmer: Hør!), en Fremgangsmaade, hvis Lovlighed imidlertid i den senere Tid er bleven meget betvivlet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

G. Winther: Det var kun en Berigtigelse, jeg vilde gjøre. Jeg sagde før, at det var den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen), der var fremkommen med en Uttring om, at denne Lov ikke var nødvendig udenfor Kjøbenhavn; det er en Feiltagelse, det er den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), der brugte denne Uttring.

N. Andersen: (Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds): Da den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts første Valgkreds (G. Winther) har udtalt sig, efterat jeg begjærte Ordet, kan jeg fatte mig meget kort, idet han med Hensyn til den deelvise Rente udtalte ogsaa min Mening. Derimod er jeg ikke enig med den ærede Taler, der ansaae den frigivne Rente for tidssvarende og stemmende med Samsfundets Udvikling. Jeg troer, at Exemplet træder tydeligt frem ved alle de Bevillinger,

som den provisoriske Lov bragte med sig, idet den gjorde, at den frie Rentefod kom tilstede. Da saa man tydelige Kjendsgjerninger, hvad den frie Rentefod kan føre med sig. Der var ikke mere noget sikkert Standpunct for Debitoren; thi han var Nar ud og Nar ind udfat for at høre af Creditoren: Nu er jeg tilbuddt saa høie og saa høie Renter af min Capital; vil Du give det Samme, saa kan den blive staaende. Et saadant Forhold har tilfølgende, at mange driftige og dygtige Mænd af Folket ikke kunne sætte sig i den Stilling, som deres Indsigt og Dygtighed ellers kunde skaffe dem Udgang til; thi med det for Die turde Ingen vove sig ind paa Noget, og en saadan Stilling vil derfor hemme Samsfundets Udvikling. Jeg er af dem, som gjerne ville Frihed i enhver mulig Retning, forsaavidt man har Wisshed for, at den vil føre et Gode med sig i det Almindeliges Interessese; men jeg troer, at i enhver Retning maa Friheden have sin Grændse og ligeledes i dette Tilfælde. Jeg troer, at ligesaa berettiget som den Mening kan være, at Rentefoden i visse Retninger bør være fri, ligesaa berettiget er ogsaa den Mening, at den i andre Retninger maa være bunden indenfor en bestemt Grændse, og jeg vil derfor, idet jeg tillader mig at anbefale dette Forslags Overgang til 2den Behandling, haabe, at vi, hvis den omhandlede Bestemmelse i Loven af 1855 høves, da kunne opnaae, at Rentefoden blev bunden med Hensyn til saa stort Prioritetslaan i faste Eiendomme, som nu gives ifølge Reglerne for Udlaan af Umyndiges Midler, — men at Alt, hvad der gik derud over ligesom ogsaa Renten af Laan i rørlige Eiendele maatte være fri.

S. M. Petersen: Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amt (S. Jørgensen) har udtalt, at det meste Arbejde, vi her bestjefte os med, er at lægge Baand paa Friheden, men deri kan jeg ikke være ganske enig med ham. Det er ganske vist, at der ikke kan være Tale om en ubunden Frihed, og at vi ikke kunne undvære Lov, men naar vi her vedtage nogen Forandring i de hidtil bestaaende Love, er det dog i Reglen i den Retning, at vi, istedfor